

Otázka: Psychologie dětí do 3 let

Předmět: Společenské vědy, Psychologie

Přidal(a): Jury

NOVOROZENECKÉ OBDOBÍ

- 1 měsíc (6 týdnů)
- 3 300 g, 50 cm, adaptace na vnější prostředí

ZNAKY:

- **KRÁTKÉ ČASOVÉ ÚSEKY BDĚNÍ** – prospí 20-22 hodin denně
- **REFLEXY** – vrožený způsob chování
  - Životně důležité – sací, hledací
  - Nevýznamné – uchopující, chůze, plavací, zadržení dechu
- **VROZENÉ ZPŮSOBY CHOVÁNÍ** – tendence vnímání, dýchání, reagovat křikem
- **ROZVOJ NOVOROZENCE JE ZÁVISLÝ NA PŘÍSUNU PODNĚTŮ**
  - **Sluchové podněty** – musí mít přiměřenou intenzitu, dítě lépe vnímá vysoké zvuky
  - **Dotykové podněty** – novorozenci mají citlivou pokožku, citlivě vnímají dotyky např. masáže nebo hlazení
  - **Zrakové podněty** – novorozenci vidí ostře jen do 20-30 cm, nejzajímavější je pro ně světelný kontrast nebo změna pohybu a předmět v jejich zorném poli

PSYCHIKA

- Pro rozvoj **vnímání a učení** mají význam primární **projevy pozornosti** novorozence, trvají několik vteřin, jsou reakcí na výrazné podněty
- **Temperament** se projevuje v rozdílné reaktivitě – křik, kopání, citlivost na hluk
- **Emoce** – vyjádří libost a nelibost
- Pravidelný režim vytváří **pocit jistoty**

KOJENECKÉ OBDOBÍ

- Měsíc – 1 rok
- Alespoň 10 kg, 80 cm
- Kolem 2. měsíce se začínají vědomě smát
- Kolem 4. měsíce uchopování různých věcí, předmět strká do pusy na ohmatání
- Mezi 5.-6. měsícem se začínají otáčet na břicho
- Kolem 7. měsíce přitahování do sedu
- 8.-9. měsíc samostatné sezení
- 9.-10. měsíc postaví se s oporou (ovládá lození po čtyřech)
- Kolem 12. měsíce samostatné první krůčky

BIOLOGICKÉ POTŘEBY – jídlo, teplo, bezpečí

PSYCHICKÉ POTŘEBY

- Přiměřené množství **podnětů** – zrakový, sluchový, hmatový
- Málo podnětů způsobí deprivace a zpomalení vývoje
- Velké množství podnětů přetěžuje dětský organismus, může dojít k obranné reakci a odlišnému vývoji

ROZVOJ ŘEČI

- Ve 3. měsíci **broukání** – nenapodobitelné zvuky
- Po 6. měsíci **žvatlání** – slabiky
- 9.-11. měsíc **první slova**
- Důležité je porozumění řeči a schopnost reagovat na pokyn (Jak jsi veliký?)

BATOLECÍ OBDOBÍ

- 1-3 roky
- Ve 3 rocích 100 cm, 15 kg
- Období osamostatňování

ZNAKY:

- Osvojení chůze
- Orientace v běžném prostředí
- Rozvoj pasivní a aktivní řeči
- Rozvoj sebeuvědomění

BIOLOGICKÉ POTŘEBY

- Klesá potřeba spánku
- V 18 měsících se nají sami lžičkou
- Kolem 2. roku udrží čistotu bez plenek
- Zvládnou se oblékat, ale nezapnou knoflíky ani nezaváží tkaničky

PSYCHICKÉ POTŘEBY

- Dítě potřebuje citové zázemí zajištěné dospělými osobami (pro pocit bezpečí, ochrany, důvěry)
- Potřeba přiměřených podnětů
- Potřeba vlastního projevu

EMOCIONÁLNÍ VÝVOJ

- Emoce jsou silné, vyjadřují se fyzickou aktivitou
- Nastává proces sebeuvědomění (od 3. os. do 1. os.)
- Objevuje se pocit strachu, nejdříve z neznáma, později např. z pohádkových postav
- Mívají pocit obliby a neobliby (jídlo)

SOCIÁLNÍ VZTAHY

- Přetrvává silný vztah s matkou a navazuje více kontaktu i s ostatními příbuznými
- Začíná osamostatňování
- Kolem 2. roku navazuje vztahy s vrstevníky, ale hrají si jenom vedle sebe

MOTORIKA

- Vyvíjí se chůze, ve 3 letech umí běhat, skákat, chodit po schodech
- Ovládají tříkolku, koloběžku
- Umí vhadzovat kostky do otvorů, malovat

VÝVOJ VNÍMÁNÍ

- Zdokonalují smysly i vnímání
- Rozlišují tvary, barvy, velikost, zvuky
- Souvisí s ním i rozvoj paměti
- Učí se rychle, ale bez opakování rychle zapomínají
- Jsou schopni bezděčně soustředit svou pozornost na zajímavý podnět
- Soustředí se několik minut

VÝVOJ ŘEČI

- Je důležité, aby děti samy mluvily a rozuměly mluvené řeči
- Kolem 1 roku zná dítě kolem 30 slov, může mít jedno, které používá pro víc věcí
- Řeč se postupně zlepšuje
- Ve 2 letech ovládá 200 slov a mluví ve větách
- Kolem 3. roku 1000 slov, zvládá souvětí

VÝVOJ MYŠLENÍ

- Úzce souvisí s vývojem řeči
- Kolem 2. roku jsou časté otázky
- Ve 3 letech se ptají na otázky Kdo je to? Co je to?